

Terugkoppeling gesprek CNV, 06-02-2023 5.1.2e**Algemeen**

5.1.2e 5.1.2e van de vakcentrale CNV, snapt waar de adviesaanvraag van het kabinet vandaan komt. Immers de najaarsgolf is uitgebleven. Maar een veilige werkplek is ook belangrijk; en daarvoor gelden de basisadviezen.

5.1.2e waarschuwt ervoor niet te snel en te vroeg te willen afschalen. Op basis van eerdere peilingen schat hij in dat zijn achterban het hiermee in meerderheid eens is. We (dus ook het kabinet) weten daarvoor nog te weinig. Hij wijst erop dat we nog veel te weinig weten over bijvoorbeeld de gevolgen van Long Covid. Ook de huidige variant(en) van COVID-19 lijken Long Covid te veroorzaken.

Naleving basisadviezen

Volgens 5.1.2e worden de huidige basisadviezen in praktijk niet meer goed nageleefd. Sinds de zomer is dat achteruit gegaan. Dat geldt met name voor productiebedrijven en voor de jongere werknemers. Werknemers doen geen testen en gaan gewoon aan het werk; bedrijven dringen daarop aan. Met kwetsbare (oudere of chronisch zieke) werknemers wordt geen of onvoldoende rekening gehouden.

“Wie ziek is, blijft thuis” is vooral gangbaar bij beroepen waarbij je kúnt thuiswerken. Maar ook het thuiswerken neemt af, steeds meer mensen gaan weer naar kantoor.

De beleving verschilt enorm: van “niets aan de hand” tot angst voor Long Covid. Pas als mensen de gevolgen van dichtbij hebben meegemaakt, gaan ze zich anders gedragen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is stabiel hoog. Onbekend is welk aandeel (Long) Covid hierin heeft. Er moet veel meer registratie en onderzoek komen. Werkgevers leggen druk op werknemers om ook ziek/besmet naar het werk te komen.

Effecten

Inschatting van 5.1.2e is dat het negatieve langetermijneffect (Long Covid) vele malen schadelijker is dan het positieve kortetermijneffect (werken na een positieve test zonder klachten). Overall kunnen veel meer mensen besmet raken.

Long Covid heeft ook inkomensderving tot gevolg. Aandacht hiervoor is goed, maar wel categorie “de put dempen als het kalf verdrongen is”. “Nederland moet geen compensatiesamenleving worden.”

COVID-19 is geen griep

5.1.2e heeft signalen dat het aantal gevallen van Long Covid nog steeds stijgt. Naast zorg en onderwijs komen nu bijvoorbeeld ook gevallen van bus- en taxichauffeurs. Werkgevers zouden zich moeten realiseren dat zij nog verder van huis zijn als werknemers Long Covid ontwikkelen.

Sociale norm

CNV vindt dat de basisadviezen de sociale norm zouden moeten zijn: rekening houden met elkaar en dus ook met kwetsbare groepen zou in de hele samenleving gangbaar moeten zijn. De sociale norm gaat wat de CNV betreft alleen en vooral over corona (er zijn niet zulke kwalijke gevolgen bekend van verkoudheid of griep).

Ook uit oogpunt van 'preparedness' vindt ^{5.1.2e} dat de sociale norm moet worden gehandhaafd. Hoe krijg je na afschaling anders alles weer terug georganiseerd? De sociale norm staat wel onder druk (zie onder naleving).

Kwetsbare groepen

Oudere en chronisch zieke werknemers.

Flankerend beleid

^{5.1.2e} pleit voor handhaving van de basisadviezen in combinatie met meer onderzoek: registreren van acute Covid en Long Covid, data over de gevolgen enzovoorts.

Maar ook na het eventueel loslaten van de basisadviezen moet er continu onderzoek lopen. De gevolgen moeten echt goed in beeld komen.

Desgevraagd: meer aandacht van werkgevers voor de sectorplannen en risico-inventarisaties is belangrijk. Ook is controle nodig van de arbeidsinspectie.

Communicatie

De overheid geeft echt een (verkeerd) signaal door de basisadviezen los te laten. De overheid legitimeert dan wat nu misschien soms al in praktijk gebeurt, maar waarvan we de gevolgen nog niet goed genoeg kennen.

Duidelijkheid is belangrijk. Het is of-of: óf er zijn nog risico's, en dan blijven de basisadviezen gelden; óf we schaffen de basisadviezen af, maar dan moeten er ook geen risico's meer zijn.